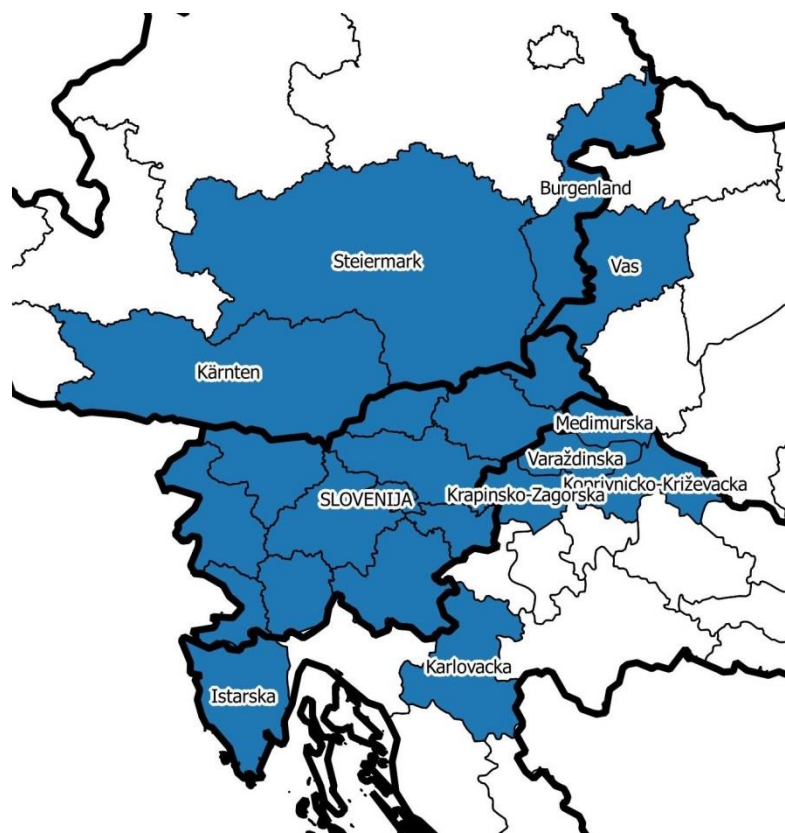

Zveza Alpe-Jadran

Nova oblika sodelovanja na območju Alpe-Jadrana

Uvod:

Delovna skupnost Alpe-Jadran je bila ustanovljena leta 1978 v Benetkah. V 35 letih svojega obstoja je veliko prispevala k oblikovanju popolnoma nove geopolitične podobe srednje Evrope. Danes so vse nacionalne države, iz katerih prihajajo članice Delovne skupnosti Alpe-Jadran, del Evropske unije in imajo dostop do subvencijskih programov, kar je v času ustanovitve Delovne skupnosti bilo nekaj popolnoma nepojmljivega.

Območje Alpe-Jadran je in ostaja „kristalizacijska točka evropske integracije“. Če se hočemo na najboljši možni način pripraviti na izzive prihodnosti, moramo zastaviti in organizirati transregionalno sodelovanje prožno in brez ovir.

Da bi lahko spremljali novo dinamiko odnosov, smo ustanovili posebno ad-hoc skupino, ki je pripravila **spremembo** Delovne skupnosti Alpe-Jadran v „Zvezo Alpe-Jadran“. Poformalni ustanovitvi od strani predsednikov regionalnih vlad 22. novembra 2013, to omrežje pomaga vsem zainteresiranim deležnikom olajšati udeležbo v sodelovanju, usmerjenem na projekte in na črpanje sredstev iz ustreznih programov Evropske unije in podpira še naprej tudi sodelovanje v že uveljavljeni obliki people-to-people projektov, sofinanciranih iz skupnega proračuna.

Ustanovitveni člani:

Avstrijske zvezne dežele: Koroška, Štajerska, Gradiščanska

Hrvaške županije: Istrska, Karlovaška, Krapinsko-zagorska, Koprivničko-križevaška, Medžimurska, Varaždinska

Slovenija zastopa SKUPNOST OBČIN SLOVENIJE (SOS)

Železna županija (Madžarska)

Cilji:

Prihodnje sodelovanje na območju Alpe-Jadrana naj bi se prvenstveno razširilo v smeri zahodnega Balkana in tako zapolnilo vrzel med obstoječimi transnacionalnimi kooperacijskimi prostori, kot so to podonavski prostor, Jadransko-jonska pobuda in alpski prostor in zagotovilo strateško povezovanje.

V ospredju naj bi bilo čim bolj **nebirokratsko in prožno sodelovanje, usmerjeno na projekte**, ki bi vključevalo udeležence iz vseh kooperacijskih ravni. Zaradi tega naj bi v prihodnje vsi potencialni partnerji – od politične, administrativne ravni do nevladnih organizacij – bili del kooperacijskega omrežja. Z izkoriščanjem dobrih odnosov na območju Alpe-Jadrana, zgrajenih v preteklih 35 letih, bi radi na nebirokratski in fleksibilen način omrežili različne deležnike, organizacije, ustanove, društva in podobno za sodelovanje na različnih tematskih področjih. Omrežje Alpe-Jadran naj bi bilo platforma in servisna služba za medregionalno in transnacionalno sodelovanje in podpora pri načrtovanju in kandidiranju projektov za različne subvencijske programe Evropske unije. Pri tem naj bi se bolj koristil tudi skupni proračun omrežja, iz katerega se bodo sofinancirali tudi vnaprej people-to-people projekti.

Način dela:

Delovanje kooperacijskega omrežja temelji na dveh stebrih:

Kot prvo omrežje ponuja nebirokratično podporo za (potencialne) zainteresirane za projekt v vseh deželah članicah in pomaga aktivno pri njihovi omrežitvi in izvajanju samih projektov.

Zainteresirani za projekte na vse možne teme imajo dostop do omrežja, ki je v resnici neka oblika servisne ustanove za zainteresirane za projekte. Zaradi tega mora za vsako deželo članico biti na razpolago Alpe-Jadran **kontaktna točka (contact point)**. Ta točka je obenem prvi kontaktni partner za zainteresirane za projekt.

Za vsako kooperacijsko temo ena od članic prevzame vodenje te teme in predstavlja **Thematic Coordination Point (tematsko koordinacijsko točko)**. Ta „TCP“ je kontaktni partner za vse članice, ki so zainteresirane za to temo in seveda kontaktna oseba za vse zainteresirane za projekt. Uspeh sodelovanja na določeno temo je zelo odvisen od dela TCP-ja. TCP lahko informira o odpiranju določenega programa za vložitev projektov, lahko

organizira prireditve in projektne sejme ali da pobudo oziroma pripravi lastne projekte. TCP mora biti dobro povezan s pomembnimi deležniki na tematskem področju, ki ga zastopa.

Drugi steber delovanja je lastni, skupni proračun, s katerim razpolaga naše omrežje in iz katerega bi se v prihodnosti prvenstveno podpirale candidature projektov zaprograme EU in pripravljala dela, ki so za to potrebna; razen tega se iz proračuna, tako kot zdaj, lahko sofinancirajo majhni čezmejni projekti.

Primer možne aktivnosti:

1. *Neka hrvaška kulturna ustanova ima idejo za nek projekt v okviru enega od programov za kulturo Evropske unije. Iščejo partnerja in pomoč in podporo za projektno vlogo.*

Ustanova se lahko obrne na omrežje (na regionalno kontaktno točko (contact point)), na Generalni sekretariat ali na TCP, pristojen za kulturo.

Ustanovo bodo napotili na pristojno tematsko kooperacijsko točko (TCP), ki bo pomagala v iskanju partnerja tako, da stopi v kontakt z ustanovami, ki pridejo v poštev kot partnerji. TCP bo tudi pomagala v pridobivanju denarja iz proračuna omrežja za stroške v zvezi z vlogo projekta.

2. *Na področju sodelovanja v športu se pričakuje razpis v okviru nekega evropskega programa. TCP objavi podatke razpisa in kontaktira deležnike na področju športa v vseh deželah članicah. Skupaj z Generalnim sekretariatom na začetku roka za vložitvev projektov na razpis organizira projektne sejme, na katerem zainteresirani za projekte lahko predstavijo svoje projektne ideje in se povežejo v omrežje.*

Članice omrežja:

Bodoče omrežje Alpe-Jadran naj bi se, razen za dosedanji krog članic Delovne skupnosti Alpe-Jadran, odprlo tudi deželam zahodnega Balkana in tudi potencialnim italijanskim partnerjem zaradi maksimalnega izkoriščanja sinergij na določenih kooperacijskih prostorih. Na ta način bo prihodnja struktura omrežja glede geografskega območja delovanja in glede strukture partnerjev zelo pestra in raznovrstna. V njem bodo z rami ob rami našle svoj prostor nacionalne države, društva in strokovne zveze, ravnotako pa tudi občine in interesna združenja. To dejstvo je treba upoštevati pri določanju statusa člana. Zaradi tega bosta v prihodnosti obstajali dve obliki članstva:

Redni članiso lahko teritorialne skupnosti (dežele, regije, občine) ali nacionalna interesna združenja lokalnih organov oblasti (zveze mest, zveza občin), če regija ni član. S tem je povezano tudi plačevanje članarine in volilna pravica na politični in na operativni ravni.

Pridruženi člani so lahko javne in privatne organizacije ali združenja, oziroma nacionalna interesna združenja lokalnih organov, če je njihova regija redni član. Oni ne plačajo članarine in v nobenem organu omrežja nimajo volilne pravice.

Struktura Zveze Alpe-Jadran:

Svet Alpe-Jadrana:

Svet Alpe-Jadrana je politični zbor predstavnikov vseh rednih članov, kar pomeni vseh, ki plačajo članarino in imajo volilno pravico. Predsedujoči Sveta se izvoli za obdobje dveh let. Svet Alpe-Jadrana se sreča enkrat v dveh letih in tedaj določi načelno vsebinsko usmeritev dejavnosti Zveze Alpe-Jadran. V tem organu se prvenstveno odloča o sprejemu novih članov in se z ustanovitvijo tematskih koordinacijskih točk (TCP) določajo voditelji za posamezna tematska področja. Svet vsake štiri leta opravi evalvacijo uspeha sodelovanja v projektih.

Upravljalni odbor:

Upravljalni odbor se sestoji iz Generalnega sekretariata, vseh koordinacijskih uradov rednih članov (contact points) in iz tematskih koordinacijskih točk. Najbolj pomembna naloga Upravljalnega odbora je potrditev subvencij iz skupnega projektne proračuna Zveze Alpe-Jadran za skupne projekte oziroma za pripravo projektov za vlogo za evropske programe.

Generalni sekretariat:

Pri Uradu Koroške deželne vlade bo ustanovljen Generalni sekretariat kot skupna koordinacijska in organizacijska služba za članice Zveze Alpe-Jadran oziroma za administrativne zadeve v zvezi s skupnim proračunom (članarine, subvencioniranje projektov, obračuni).

Contact Points – kontaktne točke:

Regionalne koordinacijske službe (contact points) so v vseh regijah članicah servisne in informacijske službe za deležnike kooperacijskega omrežja in neposredni kontaktni partnerji za potencialne nosilce projektov. One na ta način podpirajo delo tematskih koordinacijskih točk.

Thematic Coordination Points – TCPs – tematske koordinacijske točke:

Vprihodnje naj bi sodelovanje potekalo samo na tistih tematskih področjih, ki jih koordinira tematska koordinacijska točka v neki od članic. TCPs so pristojne za organiziranje in razvoj tematskega omrežja na vseh kooperacijskih ravneh (javna, privatna, na ravni civilne družbe in podobno). TCPs pomagajo in podpirajo izdelavo in izvajanje projektov in so obenem tudi komunikacijska platforma in servisna služba pri iskanju ustreznih projektne partnerjev, možnostih financiranja in podobno. Neka TCP je lahko javna in privatna ustanova. Stroške osebja in infrastrukture mora kriti član, v katerem se nahaja tematska koordinacijska točka.

S tem je neposredno povezano vprašanje, katere teme naj bi obdelalo kooperacijsko omrežje. Načeloma je možna vsaka tema, za katero je neki član izrazil pripravljenost ustanoviti tematsko koordinacijsko točko. V tej luči je treba razumeti raznolikost v tem trenutku predlaganih tem. Če se neko področje resnično želi obdelati v kooperacijskem omrežju, mora razen politične volje obstajati tudi ustanova, ki bo to temo „razvijala naprej“.

Na ustanovitveni seji Sveta Alpe-Jadrana 22. novembra 2013 sprejet je sklep o ustanovitvi naslednjih tematskih koordinacijskih točk (TCP):

- TCP Energija in okolje** (koordinacija Medžimurska županija)
- TCP Europa** (koordinacija Gradiščanska)
- TCP Enake možnosti** (koordinacija Varaždinska županija)
- TCP Zdravstvo** (koordinacija Koroška)
- TCP Higher Education** (koordinacija Železna županija)
- TCP Inkluzija** (koordinacija Koroška – privatno društvo)
- TCP Varstvo pred naravnimi nesrečami** (koordinacija Varaždinska županija)
- TCP Umetnost in kultura** (koordinacija Štajerska)
- TCP Kmetijstvo in etnološka dediščina** (koordinacija Koprivniško-križevaška županija)
- TCP Vseživljensko učenje** (koordinacija Krapinsko-zagorska županija)
- TCP Mobilnost** (koordinacija Gradiščanska)
- TCP Šport** (koordinacija Karlovaška županija)
- TCP Turizem** (koordinacija Slovenija)
- TCP Gospodarstvo** (koordinacija Železna županija)

Splošna določila:

Sedež Zveze Alpe-Jadran:

Urad Koroške deželne vlade/Amt der Kärntner Landesregierung, Abt.1, Europäische und internationale Angelegenheiten, Mießtaler Str. 1, 9020 Klagenfurt am Wörthersee

Logotip omrežja:

Zveza bi obdržala dosednji logotip Alpe-Jadrana, ker je to že znamka, ki je zelo razširjena in znana.

Članarina:

Članarino plačajo samo redne članice (regije, mesta, občine). Z ozirom na dejstvo, da bodo v prihodnosti različne institucije članice omrežja Alpe-Jadran – od nacionalne, regionalne do lokalne ravni – smo sprejeli predlog Međimurske županije iz Hrvaške za določanje višine članarine. V skladu s tem predlogom bi članarino sestavljali dve komponenti: osnovni, fiksni del in variabilni del:

1. **fiksni del** se izračuna na osnovi bruto domačega proizvoda regije članice:

BDP na prebivalca od ... do v USD:	Znesek v evrih:
1.000 – 10.000	500,00
10.000 – 20.000	1.000,00
20.000 – 30.000	2.000,00
30.000 – 40.000	3.000,00
40.000 – 50.000	4.000,00
50.000 +	5.000,00

2. **Variabilni del** se izračuna na osnovi števila prebivalcev (X € 0,0030).

Na seji Sveta Alpe-Jadrana, 25. Novembra 2015 sprejet je sklep o zvišanju članarine za leti 2016 in 2017 za 40 %.

Tekst: Land Steiermark, Abt. 9 Referat Europa und Außenbeziehungen

Obdelava: Urad Koroške deželne vlade, Oddelek 1 – Direkcija urada vlade, Pododdelek za evropske in mednarodne zadeve, Generalni sekretariat Zveze Alpe-Jadran